

Beleidsplan jeugdwerk

“Hoe inspireren we jongeren?”

Hervormde Gemeente
Werkendam

Hervormde Gemeente wijk 1
Werkendam
2023-2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Het doel van het jeugdwerk	4
3. Overzicht jeugdactiviteiten	5
3.1 Schematisch overzicht	6
4. Thema 1: leren	7
5. Thema 2: vieren en ontmoeten	9
6. Thema 3: pastoraat en ontmoeten	11
7. Thema 4: verbinden en dienen	12

1. Inleiding

In het beleidsplan 2023-2026 willen we als Kerk het belang van een goed en goedlopend jeugdwerk benadrukken. In het beleidsplan volgen we de volgende kerkelijke thema's: leren, vieren, ontmoeten, verbinden en dienen. Deze thema's gebruiken we als leidraad in dit document. In het beleidsplan 2023-2026 bespreken we niet alleen de huidige stand van zaken, maar doen we ook een aantal aanbevelingen.

Eerst wordt kort het doel van het jeugdwerk omschreven en een overzicht gegeven van de activiteiten binnen het jeugdwerk.

Daarna komen de volgende thema's aan bod:

Thema 1: leren - *kinderen en jongeren bekend maken met de praktijk van Gods Woord.*

Thema 2: vieren en ontmoeten - *kinderen en jongeren zijn de Kerk en verdienen een eigen (veilige) plek*

Thema 3: pastoraat en ontmoeten - *kinderen en jongeren zoeken/verdienen een luisterend oor*

Thema 4: verbinden en dienen - *kinderen en jongeren bekend maken met de wereldwijde Kerk*

2. Het doel van het jeugdwerk

Bijbelse opdracht

Met ons jeugdwerk willen we een bijdrage leveren aan het vervullen van de Bijbelse opdracht om aan kinderen en jongeren door te vertellen wie God is, wat Hij in Zijn liefde voor ons heeft gedaan en dat wij die liefde beantwoorden door een keuze voor Hem te maken.

Naast de opvoeding thuis willen we ook als kerk om de kinderen en jongeren heen staan. Hierbij willen wij de ouders helpen aan het vorm en inhoud geven aan hun opdracht en die van de kerk. Immers de jongeren van de kerk zijn naast de kinderen van hun ouders ook kinderen van de Christelijke gemeente.

Deze visie komt overeen met de geloofsvisie geschetst in het beleidsplan van de Hervormde gemeente wijk 1.

3. Overzicht jeugdactiviteiten

Jeugdclubs

- 12:
  - groep 3 (6 en 7 jaar)
  - groep 4 (7 en 8 jaar)
  - groep 5 (8 en 9 jaar)
  - groep 6 (9 en 10 jaar)
  - groep 7/8 (10 t/m 12 jaar)
- +12:
  - tienerclub 12+ (12 t/m 15 jaar)
  - tienerclub 15+ (16 t/m 18 jaar)
  - jongerenkring (18 jaar en ouder)

Catechisatie

- Catechese onder jongeren
- Belijdeniscatechese

Diensten speciaal voor de jeugd

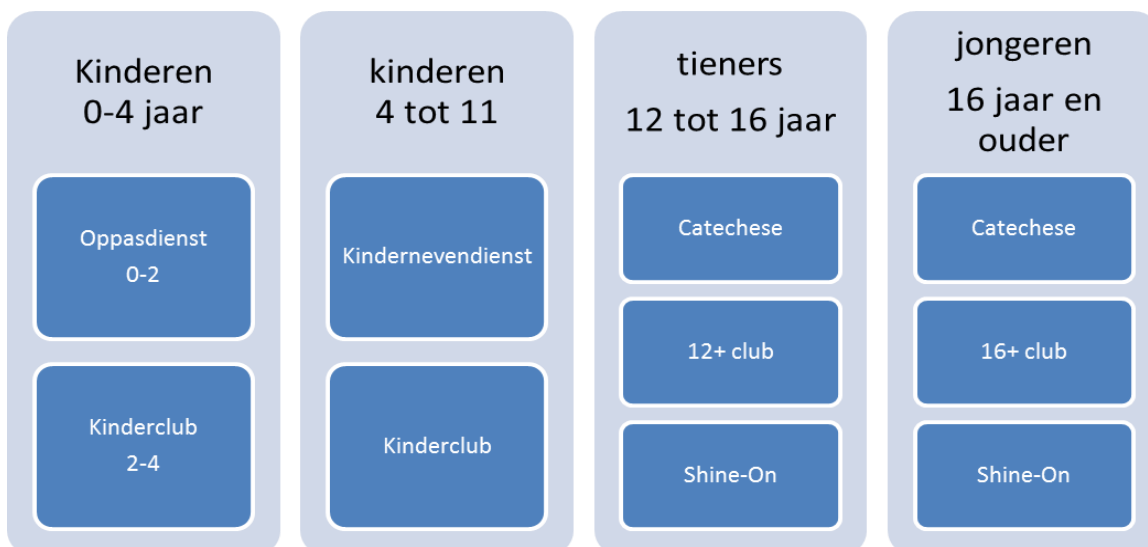
- Oppasdienst (0 t/m 4 jaar)
- Kindernevendienst (4 t/m 12 jaar)
- Kinderkerstfeest (onderbouw basisschool)
- Kerk en schooldienst (4 t/m 12 jaar)
- Jeugddienst (12+)

Jeugdpastoraat

Het jeugdpastoraat bestaat voornamelijk uit twee taken:

1. het organiseren van activiteiten of het aanwezig zijn bij georganiseerde activiteiten voor de jeugd om zo in contact te komen met de jeugd.
2. pastoraat verlenen. Als er hieraan behoefte is kan de hulp van mensen van het jeugdpastoraat worden ingeschakeld..

3.1 Schematisch overzicht

4. Thema 1 - Ieren

Kinderen en jongeren bekend maken met de praktijk van Gods Woord

---

De Kerk is er in de eerste plaats om jongeren bekend te maken met het evangelie van Jezus Christus. Op vele plaatsen binnen onze wijkgemeente wordt er Bijbelsonderwijs gegeven. Dit begint al op jonge leeftijd door kinderen bekend te maken met de bekende Bijbelverhalen. Door de jaren heen willen we jongeren helpen het geloofsleven te verdiepen en zich te verdiepen in het rijke Woord van God.

- Peuters (0 tot 4 jaar) horen, indien praktisch mogelijk, op de crèche de Bijbelse verhalen. Mede hierdoor zullen kinderen van jongs af aan vertrouwd raken met de bekende Bijbelverhalen.
- Kinderen (4 tot 11 jaar) horen op de kindernevendienst en clubs de bekende verhalen. Hoe ouder de kinderen worden, des te vaker zal de nevendienst of clubleiding de mogelijkheid moeten aangrijpen om de te behandelen Bijbelverhalen te plaatsen in de context van de dagelijkse praktijk. Het is goed om regelmatig met de kinderen (zeker de kinderen van groep 7/8) te spreken over de keuze om God te dienen.
- Tieners (12 tot 16 jaar) zitten middenin een belangrijke fase van hun leven. Veel jongeren maken in deze leeftijdsfase (onbewust of bewust) de keuze om wel of niet bij de Kerk te blijven en belangrijker nog, de keuze om wel of niet te geloven. Vanuit de kerk bieden we diverse plaatsen waar jongeren terecht kunnen om hun geloof te vormen en te versterken.

Belangrijk is het volgen van catechisatie. De kerkenraad onderstreept hier de verantwoordelijkheid van de ouders om hun kind(eren) te motiveren deze avonden te bezoeken. Op de catechisatie is er uiteraard ruimte om met elkaar te spreken over het persoonlijke geloof en de uitwerking hiervan. In de dagelijkse praktijk echter zal er ook veel ruimte worden genomen voor het leren over en vanuit de Bijbel.

Ook is er de 12- en 12+ club. Dit is voor de jeugd uit de kerkelijk meelevende gezinnen en is het laagdrempelige voor de jeugd uit rand- en niet-kerkelijke gezinnen om meer te horen over het Evangelie. Waar de nadruk bij de catechese met name ligt op Bijbels onderwijs zal er hier meer worden gesproken over wat het geloof betekent in de dagelijkse praktijk. Ook is er veel ruimte voor ontmoeting (zie thema 2).

- Jongeren (16+) worstelen vaak met hele basale vragen zoals: "geloof ik of geloof ik niet". Het is belangrijk om met deze jongeren ook verder te bouwen aan een stevig fundament. Op de 16+ komen jongeren bij elkaar om te spreken (en discussiëren) over een bepaald thema. In de loop van het seizoen worden jongeren gevraagd om zelf een Bijbelstudie voor te bereiden. Belangrijk hierbij is het lerende element: jongeren worden uitgedaagd zelf de Bijbel te lezen, te bestuderen en na te denken over de betekenis van een Schriftgedeelte. Daarnaast worden ze uitgedaagd na te denken over een specifiek thema in het licht van de Bijbel. Belangrijk is ook dat keuzes die jongeren

maken bespreekbaar moeten zijn. Hoe denken we over: duurzaamheid, milieubewustheid, LHBTIQ+, relaties, uitgavenpatroon etc.?

Aanbevelingen/actiepunten 2023-2026

1. Een uitdaging voor de komende periode is het vinden van voldoende leiding voor m.n. de kinderclubs en het jongerenwerk. Om de huidige situatie te kunnen continueren moeten er voldoende kerkelijk meelevende gemeenteleden worden gevonden die de schouders eronder willen zetten.
2. Een blijvende zorg is de doorstroom vanuit groep 8 naar de 12+ en van de 12+ naar de 16+. Tussen de 12+ en 16+ is er regelmatig contact. Er is afgelopen tijd meer aandacht besteed om de doorstroom van de groep 8'ers naar de 12+ te verbeteren. Dit blijft wel een punt van aandacht.
3. Ook is het van belang om ouders meer te betrekken en te attenderen op het belang van kerkbezoek, catechese en clubs. Ouders hebben een voorbeeldfunctie en verantwoordelijkheid kind(eren) te stimuleren om hieraan deel te nemen (doopbelofte).
4. We gaan zoeken naar mogelijkheden om informatie te verspreiden aan jongeren over een dienst waar een sacrament wordt bediend.
5. Waar mogelijk wordt gestreefd om vanuit het jeugdwerk het contact met de ouderen te onderhouden.

5. Thema 2 – vieren en ontmoeten

Kinderen en jongeren zijn de Kerk en verdienen een eigen (veilige) plek

---

De kerk moet een prettige en veilige plaats zijn waar kinderen en jongeren zich thuis voelen. Een plaats waar ze elkaar, de Gemeente en God kunnen ontmoeten. In dit thema kijken we naar een aantal belangrijke items die maken dat de kerk een plaats is waar jongeren zich (hopelijk) thuis voelen. In dit hoofdstuk gaan we in op “jongeren en de eredienst”, “veilig jeugdwerk” en “jongeren en een eigen ontmoetingsruimte”

- Kinderen en jongeren moeten gehoord worden in de kerk en zijn geen bijzaak. Meer hierover staat in het volgende thema. Eén specifiek punt wat we nu wel behandelen is het luisteren naar jongeren over de invulling van (bijzondere) diensten. Voor veel jongeren (en kinderen) sluit de wekelijkse eredienst niet aan bij hun belevingswereld.

Eenzijds kunnen kinderen en jongeren een waardevolle bijdrage leveren aan het verrijken van de wekelijkse eredienst. Wanneer wij kijken naar de huidige situatie is er op dit onderdeel nog veel winst te behalen. Anderzijds kan een goede uitleg van liturgie en de wijze waarop wij invulling geven aan het geheel verrijkend zijn voor jongeren en kinderen. Wanneer er meer uitleg is voor jongeren en kinderen is het leerrendement groter en zullen ze zich geestelijk ontwikkelen.

- Dat kinderen en jongeren zich veilig voelen in de kerk is van het grootste belang. Afgelopen jaren is de Kerk wereldwijd opgeschrikt door een stortvloed aan meldingen van o.a. seksueel misbruik en misbruik van macht. We willen allemaal een prettig en veilig jeugdwerk en hebben het beste voor met onze kinderen. Dan helpt het juist om na te denken over de veiligheid in het jeugdwerk. Veilig jeugdwerk vraagt om gesprek, bezinning en maatregelen. Het beleid *Veilig Jeugdwerk* levert een bijdrage aan het gesprek en de bezinning over dit onderwerp. Voor meer informatie wordt verwezen naar het beleidsdocument *Veilige Jeugd* (2022)).
- Jongeren vinden het belangrijk om een eigen aansprekende ontmoetingsruimte te hebben binnen de muren van de kerk. In de bovenzaal van De Bron is hiervoor een ruimte gecreëerd.

Aanbevelingen/actiepunten 2023-2026:

1. De kerkenraad blijft in gesprek met jongeren over de invulling van de Eredienst en de gemeente in het algemeen. Nadrukkelijk wordt er gekeken naar de beleving van de jongeren. Dit kan doormiddel van alternatieve invullingen zoals bijvoorbeeld een jeugdkerk of het uitbreiden van het aantal gezins- en/of/jeugddiensten.
2. Implementatie van beleid Veilige Jeugd (incl. VOG) voor alle betrokken vrijwilligers in het jeugdwerk.
3. Tijdens de eredienst wordt het kindermoment uitgebreid met liedkeuze toegespitst op kinderen/jongeren; idealiter afgestemd met het rooster van de scholen.
4. Onderzoeken of een initiatief jeugdkerk (soort “tiernernevendienst”) aanslaat. Dit is een aparte dienst 1x per maand in de Bron speciaal voor de jeugd.
5. Onderzoeken of gebruik bovenzaal in De Bron meer kan worden ingezet voor de jeugd dan nu al gebeurt.
6. Alle jeugd betrekken bij belangrijke momenten zoals bijvoorbeeld een startdag.

6. Thema 3 – pastoraat en ontmoeten

Kinderen en jongeren zoeken (en verdienen) een luisterend oor

---

De Kerk is per definitie de plek waar een luisterend oor is voor wie dat nodig heeft. In de praktijk is dit niet altijd even gemakkelijk, maar zeker het streven van de gemeente en in het bijzonder de kerkenraad. Ook jonge mensen hebben behoefte aan een luisterend oor. In dit thema willen we kijken naar de wijze van pastoraat betreffende kinderen en jongeren in onze gemeente.

- Onze kerk wil op een laagdrempelige manier contact hebben met kinderen en jongeren. Dit kan bijvoorbeeld via de clubs en catechisatie. Persoonlijk contact is heel belangrijk. Clubleiding wordt gevraagd om hierin blijvend te investeren. Het is belangrijk om opmerkzaam te zijn: valt het bijvoorbeeld op dat een kind niet goed in zijn/haar vel zit of heeft een kind iets vervelends (of juist iets leuks) meegemaakt, bespreek het.
- De afgelopen jaren is er veel werk verzet rondom het jongerenpastoraat. Vanwege COVID-19 is er echter wel de noodzaak om bij alle onderdelen in het jeugdwerk opnieuw te investeren in de contacten met jongeren.
- Huisbezoek is een vast onderdeel van het pastoraat binnen onze (wijk)gemeente en vindt op verzoek plaats.

Aanbevelingen/actiepunten 2023-2026:

1. Het moet voor jongeren duidelijk zijn bij wie zij terecht kunnen wanneer ze behoefte hebben aan een gesprek of aan pastorale ondersteuning.
2. Het moet voor alle betrokkenen binnen het jeugdwerk duidelijk zijn hoe het Pastoraal Meldpunt werkt en waar men terecht kan voor vragen of het plaatsen van een melding. Voor het jeugdwerk zijn de jeugdouderlingen het eerste aanspreekpunt.
3. Herbezinnen over pastorale rol van jeugdouderlingen ook in samenhang met huidig kerkenraadsbeleid.
4. Vervolg geven aan de bezinningsavond voor ouders en geloofsopvoeding.

7. Thema 4 – verbinden en dienen

Kinderen en jongeren bekend maken met de wereldwijde Kerk

De kerk is uiteraard groter dan de hervormde wijkgemeente 1, groter dan ons dorp of onze gemeente met zijn vele kerken. Hoe staan de jongeren in deze wereld en hoe kijken ze aan tegen andere christenen en anders- of ongelovigen? Tegelijkertijd erkennen we als kerk dat we zijn geënt op de edele olijf (Israël).

- Het is voor jongeren belangrijk om te leren dat er veel verschillende soorten kerken en geloven zijn. Belangrijk daarin is om te weten in welke traditie wij staan en wat anderen geloven. Hier mag meer aandacht voor zijn in kerkdiensten en jongerenwerk.
- Het zicht op de wereldwijde kerk maakt het geloof zoveel rijker. Jongeren zijn enerzijds heel erg bezig met zichzelf en hopelijk dus ook met het ontwikkelen van hun eigen geloof. Anderzijds hebben juist jongeren behoefte om over de eigen kerkmuur heen te kijken, verder dan de eigen traditie. Binnen onze gemeente is er ruimte om hier met elkaar over te spreken en de veelkleurigheid van Gods Gemeente te ontdekken.
- Dat het voor heel veel christenen in de wereld verboden is om te geloven is een gegeven. Het is relevant om na te denken hoe je hier mee om gaat als (jonge) christen in Nederland.
- De connectie met het volk Israël is aanwezig binnen onze Kerk. Dit vraagt ook om overdenking en waar mogelijk ook om actie.

Aanbevelingen/actiepunten 2023-2026:

1. Samenwerking met andere kerkelijke gemeenten in het dorp is erg belangrijk. We zien hierin een meerwaarde voor de geloofsontwikkeling van jongeren. We willen hier meer invulling aan geven door een nadere samenwerking in het jeugdwerk aan te gaan.
2. Participeren in (regionaal) interkerkelijk jongerenwerk zoals Youth for Christ en Tienerfriends. Er zal actief aandacht besteed worden aan het interkerkelijk jongerenwerk bijvoorbeeld door middel van Weerklank en Kerkklanken, maar ook tijdens clubavonden. Daarnaast creëren we de mogelijkheid voor jongeren om samen met vertrouwde clubleiding deel te nemen aan activiteiten.
3. Tijdens clubavonden, catechese maar ook in de erediensten willen we aandacht besteden aan de veelkleurigheid van Gods Gemeente. Hoe kijken we aan tegen andere kerken, hoe gaan we hier mee om?
4. Aandacht besteden aan de lijdende Kerk en organisaties die voor de lijdende kerk op de bres staan.
5. Aandacht besteden aan de positie van Gods volk en de verbinding die de Kerk heeft met Israël.

6. Aandacht voor zending. Bijvoorbeeld i.c.m. een project voor bijvoorbeeld Judith van Ekris.
7. Opzetten van een Jeugdraad ter bevordering van informatiedeling, verbinding en overkoepelende initiatieven voor alle leeftijdsgroepen
8. Onderzoeken mogelijkheden sociale media voor verbeteren communicatie en verbinden met jeugd.